

1. SKLOŇOVÁNÍ SUBSTANTIV – 1. deklinace

- koncovky – **a, -я**
- podstatná jména ženského a mužského rodu

<i>Singulár</i>				
	Tvrdá skupina	Měkká skupina		Smíšená skupina
1.	книжк- а	робітн <u>и</u> ц- я	над <u>і</u> - я	пл ^о щ- а
2.	книжк- и	робітн <u>и</u> ц- і	над <u>і</u> - ї	пл ^о щ- і
3.	книжц- і	робітн <u>и</u> ц- і	над <u>і</u> - ї	пл ^о щ- і
4.	книжк- у	робітн <u>и</u> ц- ю	над <u>і</u> - ю	пл ^о щ- у
7.	книжк- ою	робітн <u>и</u> ц- ею	над <u>і</u> - єю	пл ^о щ- ею
6.	... книжц- і	...робітн <u>и</u> ц- і	...над <u>і</u> - ї	...пл ^о щ- і
5.	книжк- о	робітн <u>и</u> ц- е	над <u>і</u> - є	пл ^о щ- е
<i>Plurál</i>				
	Tvrdá skupina	Měkká skupina		Smíšená skupina
1.	книжк- и	робітн <u>и</u> ц- і	над <u>і</u> - ї	пл ^о щ- і
2.	книж ^о к	робітн <u>и</u> ць	над <u>і</u> й	пл ^о щ
3.	книжк- а м	робітн <u>и</u> ц- ям	над <u>і</u> - ям	пл ^о щ- ам
4.	книжк- и	робітн <u>и</u> <u>и</u> ць	над <u>і</u> - ї	пл ^о щ- і
7.	книжк- ами	робітн <u>и</u> ц - ями	над <u>і</u> - ями	пл ^о щ- ами
6.	... книжк- ах	...робітн <u>и</u> ц- ях	...над <u>і</u> - ях	...пл ^о щ- ах
5.	книжк- и	робітн <u>и</u> ц- і	над <u>і</u> - ї	пл ^о щ- і

Tvrdá skupina – substantiva končící na tvrdou souhlásku + koncovka **-а**.

Měkká skupina – substantiva končící na měkkou souhlásku + koncovka **-я**.

Smíšená skupina – substantiva končící na tupou sykavku (**ж, ш, ч, щ**) + koncovka **-а**.

Pozor na změny hlásek ve 3. a 6. pádě singuláru:

К → Ц: *рука – (у, на) руці, українка – (на) українці*

Г → З *нога – (у, на) нозі, Прага – (у) Празі*

Х → С *муха – (на) мусі*

5. pád singuláru

О tvrdá skupina: *дружино, книжко, сестро*

Е měkká a smíšená s. *земля – земле, душа – душе, Ілля – Ілле*

Є měkká s. (samohl. /apostrof+я) *надія – надіє, сім'я – сім'є*

Ю zdrobněliny (měkká s.) *матуся – матусю, Галя – Галю, доня – доню*

2. pád plurálu

1. nulová koncovka

- substantiva tvrdé, měkké, smíšené skupiny:

фабрик, меж, машин, доріг, назв, свобод, шкіл

2. **-ОК** substantiva se sufixem К: *жінка → жінок, дочка → дочок, миска → мисок*;
podobně se přidává -о-: *гра → ігор, сукня → суконь*

3. **-ЕЙ** *миша – мишей, свиня – свиней, сім'я – сімей, стаття – статей*

4. **-ІВ** maskulina: *суддя – суддів, староста – старостів/старост*

2. ЯК ВИ ПРОВÓДИТЕ ВІЛЬНИЙ ЧАС?

Чи є у вас хобі?

Ча́сто лю́ди ска́ржаться, що в них не вистача́є ча́су, але з дру́гого бо́ку, лю́ди весь час придумують, чим займа́тися у вільний час. І ко́жен за́вжди знахо́дить час для то́го, що його цікавить.

Де́які лю́ди займа́ються спо́ртом, і́нші працюю́ть на горо́ді чи в саду́, де́хто захо́плюється танцями, а і́нші любля́ть мандрува́ти або ї́здити на екску́рсії по всій краї́ні чи на́віть за кордо́н. А та́кож му́зика, кни́ги, кіно́ – це теж специфі́чного віду хобі.

Осно́вне значення́ будь-яко́го хобі́ – відпочи́ти, забу́ти про кло́поти та неприє́мності на робо́ті й отримати ма́ксимум задово́лення.

Мене́ зва́ти Петро́. Я студе́нт. Я навча́юся в уніве́рситеті у Ха́ркові. Я зма́лечку люблю́ му́зика. Споча́тку я ходи́в до музи́чної шко́ли, де вчи́вся гра́ти на гіта́рі, а пі́зніше – та́кож на скри́пці. Хоча́ му́зика мені подо́балась, я не любі́в репети́ції, тому́ ба́тькові довело́ся приму́шувати мене́ щодня́ гра́ти (іноді́, коли́ я вередува́в¹, я на́віть отримував ля́паси²). І таке́ бувало́. Але по́тім я став чле́ном ансамб́лю, що грав наро́дну му́зика. Я по́вністю захо́пився оци́м жа́нром, співа́в, грав, виступа́в на концерта́х у наро́дному костю́мі,... На́віть сусі́ди замі́сть рок-му́зики слухали́ разо́м зі мно́ю наро́дні пі́сні.

У мене́ є мо́лодший брат Ма́ксим. Він з дити́нства займа́ється спо́ртом – коли́ йому́ були́ лише́ два ро́ки, вже́ взі́мку бі́гав з ма́ленькою ключко́ю³ на спорти́вному майданчи́ку та з до́рослими хло́пцями грав у хоке́й. Ма́ксим, зви́чайно, мрія́в ста́ти відомим футболи́стом – у шість ро́ків поча́в гра́ти у шкільній кома́нді. Та́кож про́бував гра́ти у волейбо́л, баскетбо́л і те́ніс. Де́який час був захо́плений карате́ та бо́ксом. Але́ ма́мі не подо́балось, що він по́стійно ходи́ть з розби́тим но́сом і синяка́ми по ці́лому ті́лі. Взі́мку Ма́ксим ко́жні вихідні́ ї́здить у го́ри ката́тися та бі́гати на лі́жах, влі́тку любі́ть пла́вати, ї́здити ве́рхи чи ката́тися на велосипе́ді ... Іноді́ він лама́є ру́ку чи но́гу, тоді́ хоча́ б по телеві́зору диви́ться футбо́льні ма́тчі, атлетичні́ змага́ння чи чемпіо́нат світу́ з хоке́ю або гра́є в комп'ю́терні і́гри (зви́чайно, зі спорти́вною темати́кою).

А чи є у нас з бра́том і спі́льні захо́плення? А́якже – ми обо́є ціка́вимося дівча́тами та вечора́ми ча́сто любі́мо говори́ти про них.

¹ zlobit

² facka, políček

³ hokejka

ансамбль
 бігати на ліжах
 грати НА гітарі, НА піаніно, НА скрипці
 грати У футбол, У волейбол, У баскетбол,
 В шахи, В комп'ютерні ігри, В карти
 дивітися балет, виставу, спектакль
 займатися спортом
 захоплення
 зламати руку, ногу
 змалечку, з дитинства
 змагання
 їздити вєрхи
 їздити на екскурсії
 кататися на велосипеді
 кататися на ліжах
 кататися на роїках
 колекціонер
 колекціонувати (марки, листівки)
 мандрувати, займатися туризмом
 музика – класична, народна,
 поп-музика (попса), рок, реп, хіп-хоп, важкий
 метал
 працювати на городі, в садї
 примушувати
 скаржитися
 слухати музику, концерт, оперу
 хобі
 ходити в театр, музей, у кїно(театр)
 хор
 цікавитися музикою – займатися музикою
 чемпіонат світу з чого
 шкільна команда

soubor (taneční aj.)
 běžkovat
 hrát na kytaru, klavír, housle
 hrát fotbal, volejbal, basketbal, šachy, počítačové
 hry, karty
 dívat se na balet, výstavu, představení
 sportovat
 záliba, zájem
 zlomit si ruku, nohu
 odmala, od dětství
 závody
 jezdit na koni
 jezdit na výlety
 jezdit na kole
 lyžovat
 bruslit na kolečkových bruslích
 sběratel
 sbírat (známky, pohledy)
 věnovat se turistice
 hudba – klasická, lidová, popová, rock, rap, hip-
 hop, těžký meta
 pracovat na zahradě
 nutit
 stěžovat si
 poslouchat hudbu, být na koncertě, opeře
 koníček, hobby
 hodit do divadla, muzea, kina
 sbor (pěvecký)
 zajímat se hudbu – věnovat se hudbě
 mistrovství světa v čem
 školní mužstvo /tým

3. Odpovídejte na otázky. /Відповідайте на запитання.

1. Що ви любите робити у вільний час?

Як ви проводите свій вільний час?

2. Які були у вас хобі в дитинстві?

3. А чим ви займаєтесь зараз?

Я люблю читати, плавати, танцювати,...

Вона любить дивітися телевізор.

4. Ви любите музику? Яку?

5. Хто з сучасних представників поп-музики вам /тобі подобається?

6. Чи ви граєте / ти граєш на якомусь музичному інструменті?

7. Чи ви займаєтесь / ти займаєшся якимось видом спорту?

Я займаюся плаванням. Я люблю плавати.

Взімку я люблю.....

Влітку я люблю

Як часто ви /ти

8. Які віди спорту найбільш популярні в Чехії?
9. Як часто ходите / ходиш у кінó, театр, на концерти?
На які фільми / вистáви/ концерти?
10. Чи ви відвідували який-небудь гуртóк (спортивний, фотографічний,...)?
11. Чи ви любите / ти любиш читáти?
12. Яку літературу любите/ ти любиш читáти?
13. Хто ваш / твій улюблений письменник?
14. Яká вáша / твоя улюблена книжка?
15. Чи ви колекціонуєте/ти колекціонуєш щось? (мáрки, листівки...)

4. DŮ/Домашнє завдання

a) Vyskloňujte následující podstatná jména:

Жінка, бабуся, вежа, суддя, листоноша, колега

b) Napište aspoň 15 vět o svých koníčcích v dětství a nyní.